

Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW-standaard)

Ambtelijk Platform Water Vallei en Eem

16-02-2023

Planvorming (Afvalwaterketen) & Strategisch Leidingbeheer

Wolter Tijssen

Maarten Groenen

Jan Wisse

Inhoud

GWSW, kom maar op ermee!

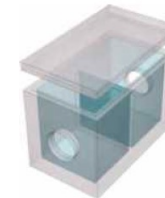
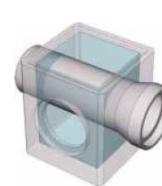
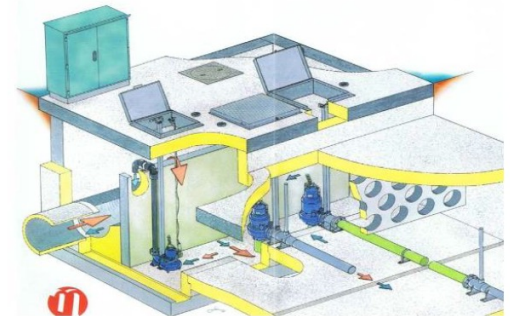
- 1. Introductie (wat is GWSW?)**
- 2. Waarom GWSW?**
- 3. Voorbeeld: rioolgebieden WSVV**
- 4. Voorbeeld: dataportaal (Woudenberg/UH)**
- 5. Aangesloten op GWSW en zichtbaar op PDOK**
- 6. Wat biedt het Platform/waterschap?**
- 7. Tip: Volg de masterclass**

Introductie (wat is GWSW?)

- ❑ Een woordenboek bevat ...
- ❑ Ontologie (zelfde data taal)
- ❑ Hoe beschrijf je een put, leiding of gemaal (diverse onderdelen)?
- ❑ Modules (basis MdsPlan, Hydx, etc.)
- ❑ Meer info:
  - ❑ Kennisbank Stedelijk Water
  - ❑ GSWS-website (<https://data.gsw.nl/>)

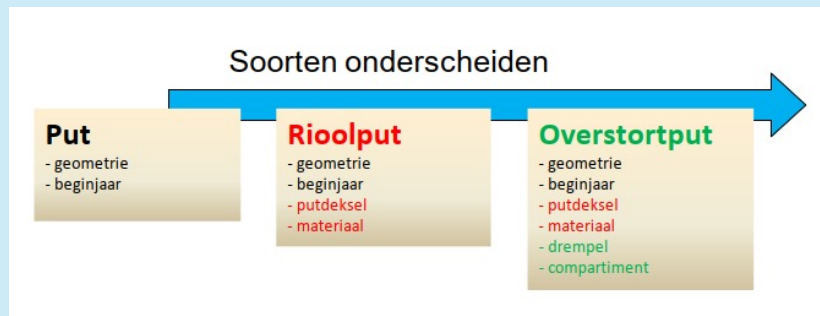

Wat zie je hier?

Introductie (impressie datastructuur)

- ❑ GWSW bevat:
Soorten → Concepten → Kenmerken
- ❑ Soortenboom met onderscheidende kenmerken (zwart, rood, groen)

- ❑ Concepten hebben kenmerken
- ❑ Concepten *hebben onderdelen* & zijn *onderdeel van*
- ❑ Principe Linked Data, etc.

Soorten
taxonomie

- Filterput
- Infiltratieput
- Kolk
- Loze put
- Rioolput
  - Bijzondere putconstructie
  - Blinde put
  - Valput
  - Doorspoelput
  - Inspectieput
    - Hondenhokput
    - Reinigende put
    - Kruisingsput
    - Lozingsput
    - Mantoegeknelijke put
    - Ontlastput
  - Overstortput
    - Externe overstortput
      - Noodoverstortput
      - Interne overstortput
    - Verbeterde overstortput
  - Pompput
  - Putbuis
  - Rioolput met geleiding
  - Stuwput
  - Verdekte put
  - Verdiepte put
  - Wervelput
  - Zinkerput
  - Slokop

Externe overstortput
concept

Beschrijving

Inspectieput / Overstortput / Externe over...

Naam	Externe overstortput
Synoniem	Externe overstort
URI	ExterneOverstortput
Definitie extern	[NEN 3300:1996] rioolput voorzien van een overstortdrempel die loost buiten het in beschouwing genomen rioolstelsel, meestal op oppervlaktewater
	[NEN-EN 752:2008] voorziening in een gemengd systeem waarmee overtollig afvalwater wordt afgevoerd [EN 1085:2007, definitie 2130]
Definitie intern	Een overstortput waarbij overtollig afvalwater uit een rioolstelsel kan stromen.
Datum start/wijz	2006-05-23 / 2007-11-12
Heeft representatie	Sym_ExterneOverstortput [max=1]
Functie	Lozen buiten het stelsel
	+Overtollig afvalwater laten wegstromen
	+Leidingen aansluiten
	+Rioolleidingen aansluiten
Toepassing	+Calamiteit
Uitvoering	+Vertikale waterdichte constructie
	+Gegraven of geboorde kokervormige diepte
Heeft kenmerk	+Aantal woningen [max=1]
	+Aantal i.e. bedrijven [max=1]
	+Aantal i.e. recreatie [max=1]
	+Adresgegevens [max=1]
	+Afvoerend oppervlak [max=12]
	+Begindatum [max=1]
	+Bergend oppervlak [max=1]
	+Breedte put [max=1]
	+Breedte toegang [max=1]
	+Continue lozing [max=1]

Externe overstortput:

Is deel van	+Registratief gebied [inverse]
	+Afwateringsgebied [inverse]
	+Ondergrond [inverse]
	+Straat [inverse]
	+Risicogebied [inverse]

Heeft deel	+Duikschot [max=1]
	+Overstortdrempel [exact=1]
	+Compartiment [min=2]
	+Terugslagklep [max=1]
	+Rioolafsluiter [min=0]
	+Fundering [max=1]
	+Putschacht [exact=1]
	+Deksel [min=0]
	+Klimijzer [min=0]

Waarom GWSW? (vb-toepassingen)

Hydraulische berekeningen

- ❑ **SSW-/BRP-analyse:** sneller, eenvoudiger, eenduidiger → systeeminzicht

Verhard oppervlak / afkoppelen

- ❑ Snel inzicht afvoerend oppervlak → BGT-inloopmodel-/tool
- ❑ Afkoppelkansen- en beheer kaart

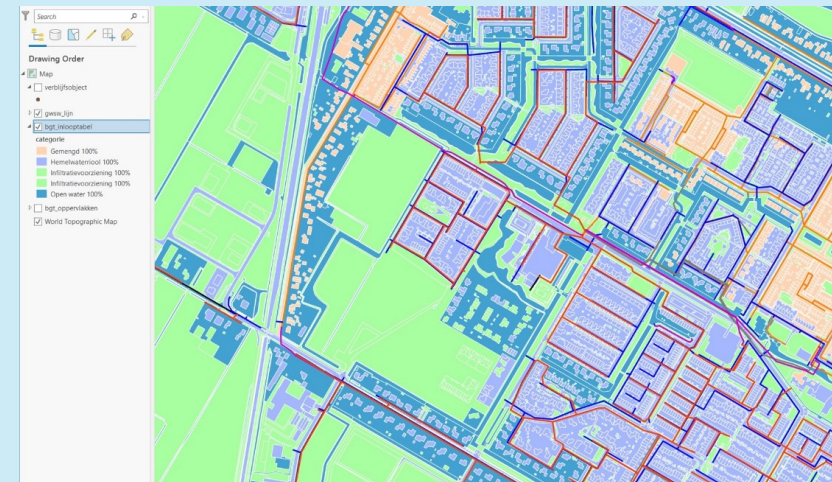
Rioolvreemd water

- ❑ Bemalings-/rioleringsgebieden
→ automatische productie polygonen

Samenwerken bij calamiteiten

- ❑ Stelseltype(n)
- ❑ Afstromingsgebieden (polygonen) / afvoerrelaties (blokkenschema's)
- ❑ Lozingspunten voor afval-/hemelwater (overstorten)

Stip op horizon: prognoses, waterbalansen, veld-apps / dashboards

Waarom GWSW? (werkproces)

Procesvoordelen:

- ❑ Gedeeld eenduidig beeld voor alle ketenpartners (gemeenten-waterschap)
- ❑ Gegevens (ook) zichtbaar voor buitendienst (veld-apps)
- ❑ Data voor inspectiebedrijven (en teruglevering)
- ❑ Eenvoudige uitwisseling van gegevens bijv. bij:
  - ❑ ontwerp en dimensionering door verschillende externen
  - ❑ met andere (telemetrie/hoofdpost) systemen
- ❑ ...

Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW):

- ❑ Gelijk speelveld bij aanbesteding
(ingangscontrole gegevens & modelopbouw vaak grootste risico)
- ❑ Actueel rioleringsmodel voor hydraulische berekeningen

Overall:

Minder (personeel) kwetsbaar!

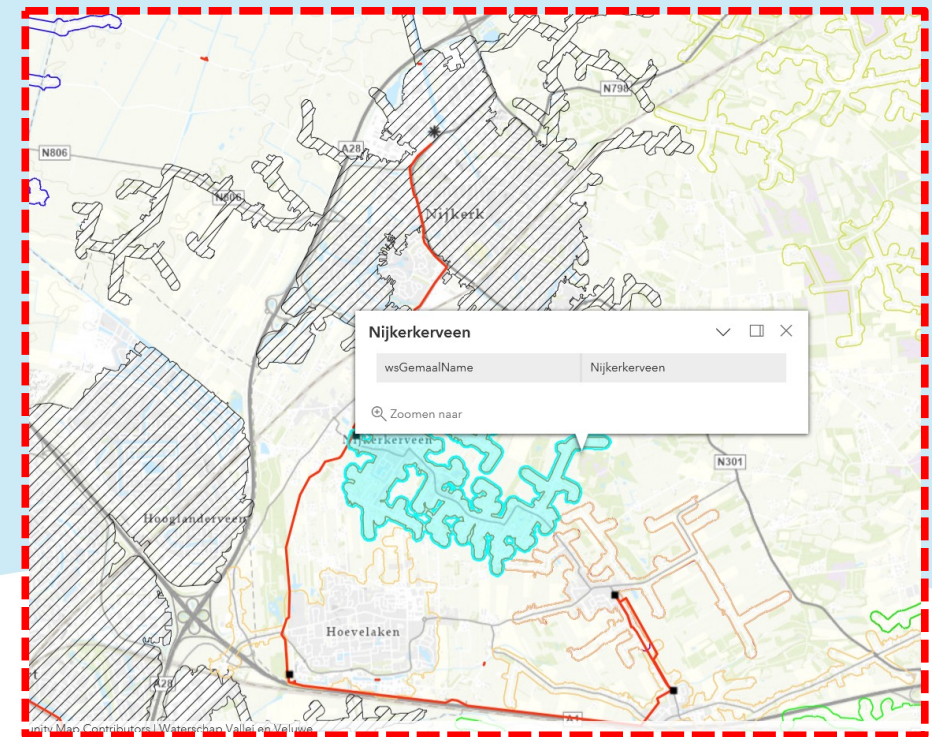
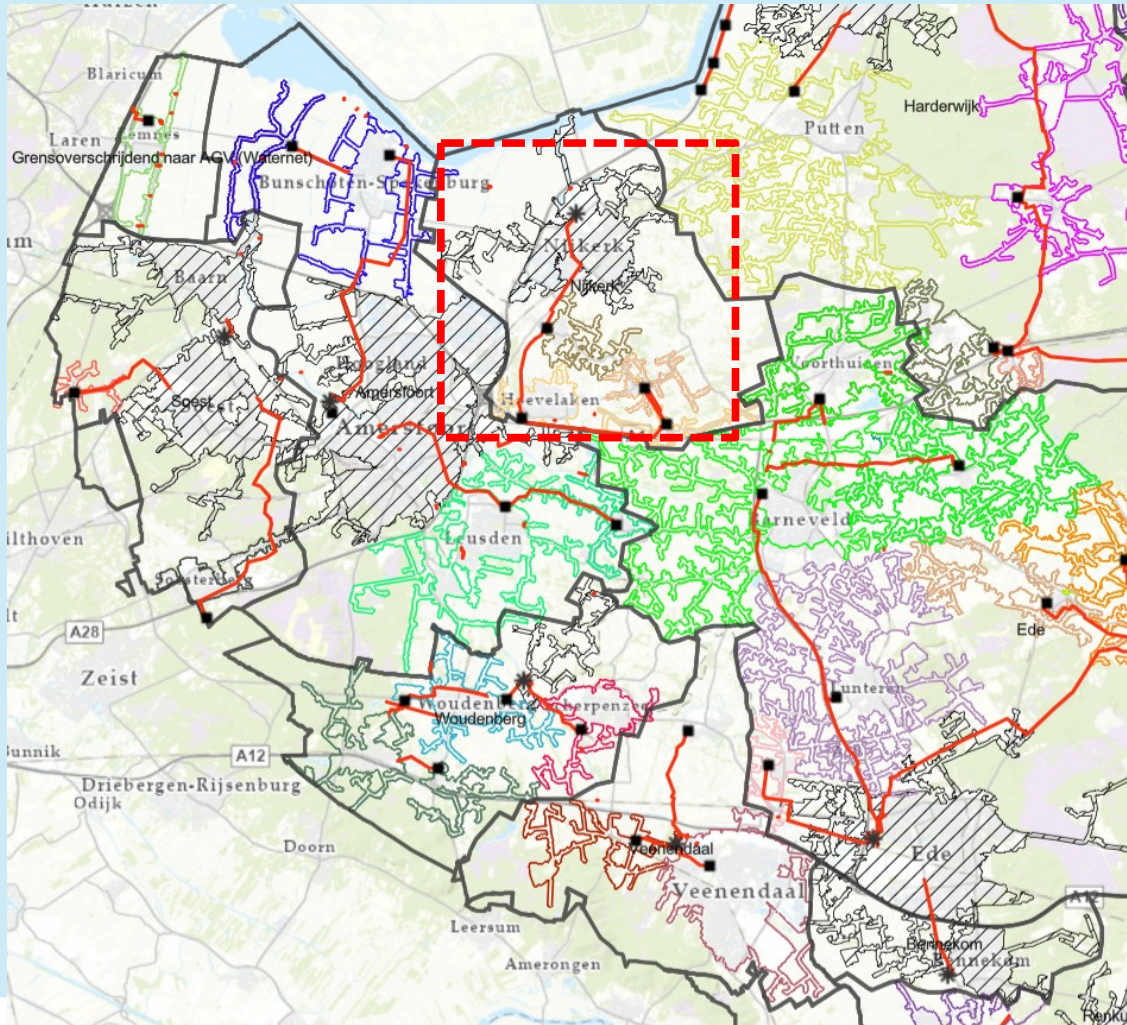
- ❑ Kennis digitaal (niet alleen in hoofden)
- ❑ Minder persoons- en organisatie-afhankelijk

Voorwaarde(nscheppend) voor geg.uitwisseling & samenwerking

Krapte arbeidsmarkt?!

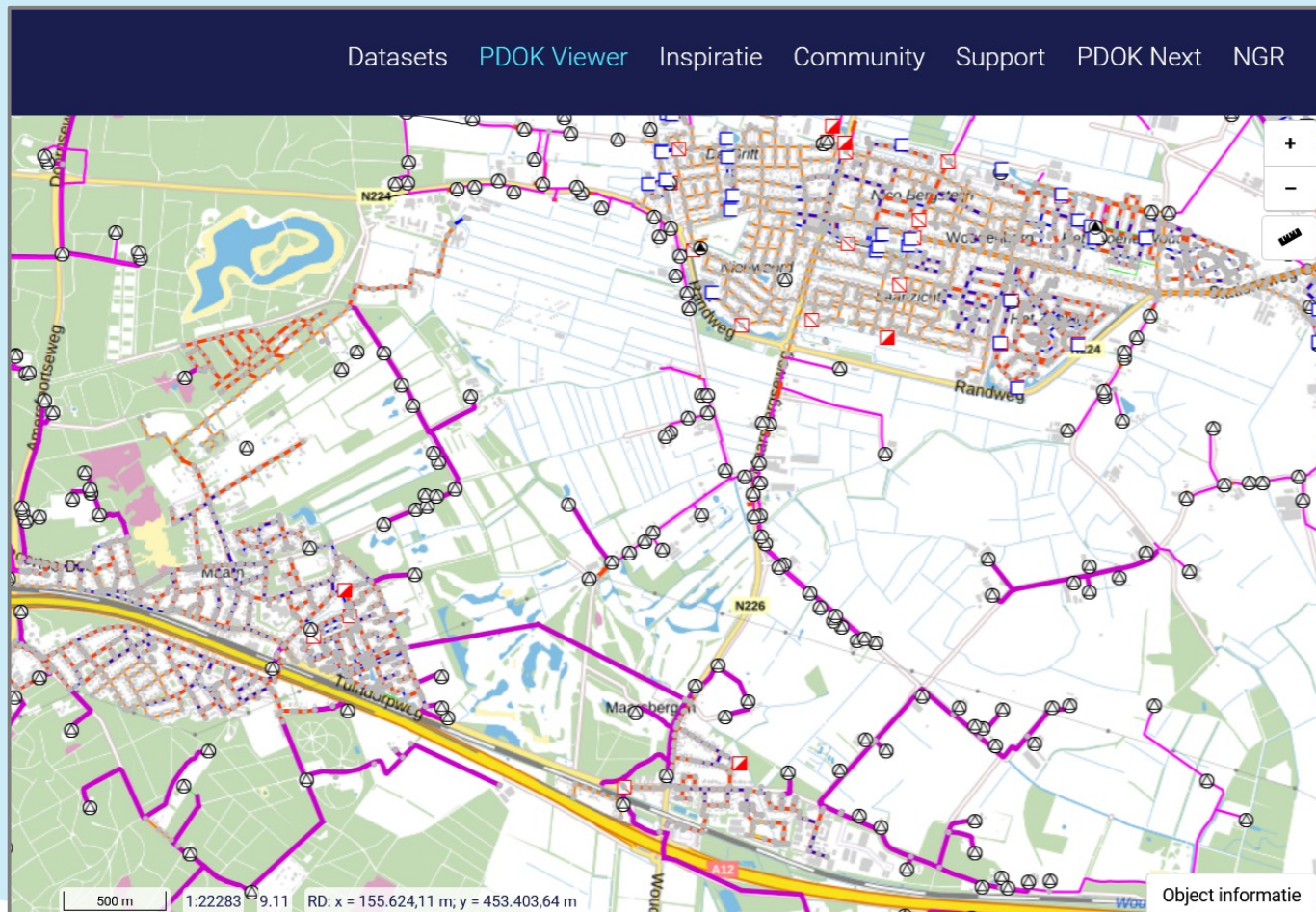

Voorbeeld: rioolgebieden WSVV

Voorbeeld: (gezamenlijk) dataportaal (PDOK)

Voorbeeld Woudenberg /
Utrechtse Heuvelrug

Aangesloten gemeenten op GWSW server

Op GWSW-server: 11

- Amersfoort
- Baarn
- Barneveld +PDOK
- Bunschoten
- Rhenen
- Scherpenzeel +PDOK
- Soest
- Veenendaal
- Woudenberg +PDOK
- Utr. Heuvelrug +PDOK
- Eemnes

Nog niet: 7

- Ede
- Leusden
- Nijkerk
- Renkum
- Renswoude
- Wageningen
- Waterschap

Status GWSW Server

Datasets gemeenten (t.o.v. totaal 344):

181 st

Waarvan op PDOK:

86 st

Datasets waterschappen (t.o.v. totaal 21):

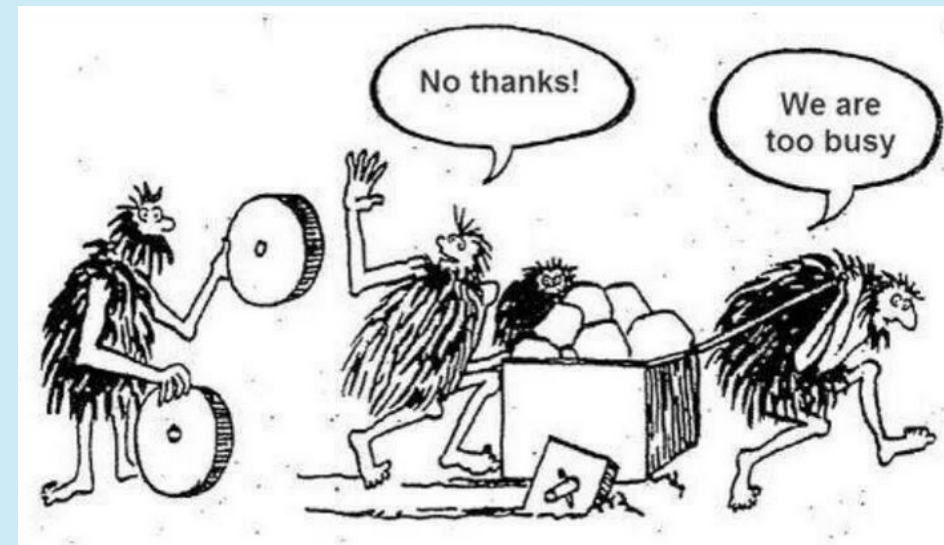
13 st

Waarvan op PDOK:

10 st

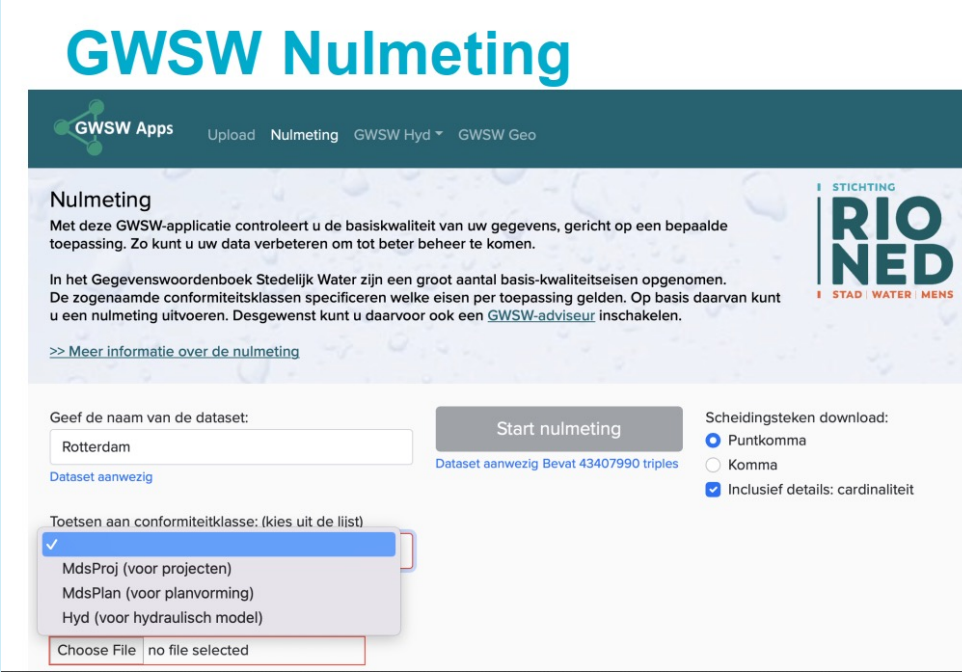
Waarom lukt het nog niet?

- ❑ Personele krapte / capaciteit
- ❑ Vertrek collega's (capaciteit + kennis)
- ❑ Te druk / waan van de dag
- ❑ Technisch ingewikkeld?
- ❑ Collega's van ICT werken niet mee?
- ❑ Beheerpakket kan niet uitleveren?
- ❑ ...?

Welke stappen doorlopen om GWSW proof te zijn?

- ☐ Aanmelden op GWSW-server (via Rioned)
- ☐ **Nulmeting** (module plan > hydx)
  - ☐ Waarde groot / klein
  - ☐ Te veel/weinig kenmerken
  - ☐ Te veel/weinig onderdelen
  - ☐ Naam object type
  - ☐ Etc.
- ☐ Data op orde brengen
(eenmalige investering)
- ☐ Data publiceren op GWSW-server
(en evt. PDOK)

The screenshot shows the 'GWSW Nulmeting' web application. The header includes 'GWSW Apps' and navigation links for 'Upload', 'Nulmeting', 'GWSW Hyd', and 'GWSW Geo'. The main content area is titled 'Nulmeting' and explains the purpose of the application: to control the basic quality of data for a specific application. It mentions that the application is based on the 'Gegevenswoordenboek Stedelijk Water' and that users can choose a conformity class (MdsProj, MdsPlan, or Hyd) to test against. A 'Start nulmeting' button is visible. Below the button, there is a dropdown menu for 'Toetsen aan conformiteitsklasse: (kies uit de lijst)' with options 'MdsProj (voor projecten)', 'MdsPlan (voor planvorming)', and 'Hyd (voor hydraulisch model)'. A 'Choose File' button and a 'no file selected' message are also present. On the right side, there is a section for 'Scheidingsteken download:' with radio buttons for 'Puntkomma', 'Komma', and 'Inclusief details: cardinaliteit'.

GWSW Nulmeting

GWSW Apps Upload Nulmeting GWSW Hyd GWSW Geo

Nulmeting

Met deze GWSW-applicatie controleert u de basiskwaliteit van uw gegevens, gericht op een bepaalde toepassing. Zo kunt u uw data verbeteren om tot beter beheer te komen.

In het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water zijn een groot aantal basis-kwaliteitseisen opgenomen. De zogenaamde conformiteitsklassen specificeren welke eisen per toepassing gelden. Op basis daarvan kunt u een nulmeting uitvoeren. Desgewenst kunt u daarvoor ook een [GWSW-adviseur](#) inschakelen.

[>> Meer informatie over de nulmeting](#)

Geef de naam van de dataset:

Rotterdam

Dataset aanwezig Bevat 43407990 triples

Start nulmeting

Scheidingsteken download:

☒ Puntkomma

☐ Komma

☒ Inclusief details: cardinaliteit

Toetsen aan conformiteitsklasse: (kies uit de lijst)

☒ MdsProj (voor projecten)

☐ MdsPlan (voor planvorming)

☐ Hyd (voor hydraulisch model)

Choose File no file selected

Tip: Wil je starten of verdiepen? Volg dan de masterclass

Ik wil aan de slag:

- ✓ Vraag een gemeente op GWSW-server naar ervaring
- ✓ Vraag Wolter, Jan en/of Maarten
- ✓ Raadpleeg een externe adviseur

Wat doet Platform / waterschap?

- ✓ Advisering op locatie
- ✓ Geld beschikbaar voor inzet adviseur
- ✓ Eventuele andere ondersteuning bespreekbaar

Tip: Deelname aan Masterclass
(is gratis!)

Bedankt voor de aandacht

Vragen, suggesties, opmerkingen?

GWSW:
Gestandaardiseerd
Waardevoller
Slimmer/sneller
Werken

Wil jij vierkante of ronde wielen?

